

Skåne läns författningssamling

Länsstyrelsen

12FS 2002:1138
01-10:11
Utkom från trycket
den 28 augusti 2002

Länsstyrelsens i Skåne län föreskrifter om bildande av naturreservatet Askebacken med Lyby stubbskottäng, Hörby kommun;

beslutade den 30 maj 2002.

Länsstyrelsen föreskriver följande för området vars gränser framgår av till beslutet hörande karta 1.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att: Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning såsom radiomast eller vindkraftverk eller att utföra till- eller påbyggnad,
2. vidtaga åtgärder som förändrar områdets topografi och ytförhållanden eller landskapets allmänna karaktär såsom att plöja, gräva, schakta, fylla ut, dämna, invalla eller bedriva husbehovstäkt,
3. omföra hag- eller ängsmark till åker, kultiverad betesmark eller skogsmark,
4. plantera eller så buskar och träd eller för området främmande växter,
5. avverka buskar och träd,
6. tillföra gödsel eller andra gödselmedel, jordförbättringsmedel eller kemiska bekämpningsmedel,
7. tillskottsutfodra betesdjur i området med undantag för övergångsutfodring vid betespåsläpp och installning under högst 14 dagar.
Tillskottsutfodringen får då endast ske vid vägen i den östra delen av betesmarken,

8. hålla betesdjur, dock får nötkreatur, hästar eller får hållas under tiden 1 april – 30 november,
9. avmaska betesdjur på betesmarken eller släppa avmaskade djur på bete tidigare än 14 dagar efter avmaskning,
10. uppföra stängsel eller andra hägnader annat än för jordbrukets behov,
11. dra fram luft- eller markledning,

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

12. utföra dikesrensning.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med reservatet, förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom reservatet:

1. röjning, gallring och avverkning av träd och buskar samt behandling av gräsvegetation (tuvtåtel, starr m.m.) inom befintlig eller blivande betes- och slåttermark, såsom närmare anges i fastställd skötselplan,
2. skötsel av betesmarker innefattande årlig betesdrift, uppsättning och underhåll av stängsel så som närmare anges i fastställd skötselplan,
3. skötsel av slåttermark och stubbskottäng innefattande fagning och slåtter, borttagning av höet, efterbete samt avverkning,
4. utmärkning av och upplysning om reservatet,
5. uppföljning av områdets skötsel och miljöövervakning.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar, är det förbjudet att:

1. ta bort, täcka över, borra, mejsla, måla eller på annat sätt skada block, stenmurar, levande eller döda träd, buskar och stubbar,
2. plocka eller gräva upp kärlväxter, mossor eller lavar,
3. göra upp eld,
4. framföra cykel eller motordrivet fordon,

5. beträda ängen och stubbskottängen under tiden 1 april till och med att slåttern är avslutad, med undantag av markerade stigar,
6. medföra ej kopplad hund eller annat husdjur,
7. rida,
8. parkera annat än på för ändamålet anvisad parkeringsplats,
9. tälta eller ställa upp campingbil, husvagn eller motsvarande,
10. på störande sätt använda radio, bandspelare, CD-spelare, musikinstrument eller annan ljudanläggning,
11. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch, snitsel eller därmed jämförlig anordning - informations- och reservatsskyltar samt gränsmärken undantagna.

Föreskrifterna under A och C skall inte utgöra hinder för åtgärder i samband med skötsel av området samt anordnande av information i enlighet med av Länsstyrelsen fastställd skötselplan eller för drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintliga ledningar tillhörande kommun, el- och teledistributör. Inför åtgärder avseende kraftledningen skall samråd ske med länsstyrelsen. Vid akuta reparationsbehov får anmälan ske i efterhand. Föreskriften C6 gäller ej vid kreatursvallning eller jaktutövning.

Länsstyrelsen erinrar om att det enligt 7 kap. 7 § miljöbalken kan meddelas dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl.

Denna författning träder i kraft den 11 september 2002.

Bengt Holgersson

Gudrun Berlin

- 1) Karta utelämnad. Finns på länsstyrelsen under dnr 511-47206-01, 1266-208.

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Askebacken med Lyby stubbskottäng, Hörby kommun

(2 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Askebacken med Lyby stubbskottäng
Kommun	Hörby
Socken	Lyby
Gränser	Området är markerat med punktstreckad linje på bifogad karta (bilaga 1)
Fastigheter	Lyby 8:1 (del av) och Lyby 25:1
Läge	Området är beläget ca 2,5 km väster om Hörby.
Kartblad	Topografiska kartan: Tomelilla 2D NV Ekonomiska kartan: 2D8c Osbyholm (02382)
Koordinater	x: 136 270, y: 619 239
Naturgeografisk region	Nr 7, Skånes sediment- och horstområde
Areal	Ca 26 ha land
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts med kraftig punktstreckad linje på bifogade karta (bilaga 1) som naturreservat.

För att trygga syftet med naturreservatet skall de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

BESLUT LYBY.doc

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Postgiro/Bankgiro	E-post	www
205 15 Malmö	Kungsgatan 13	040-25 20 00 vx	040-25 22 55	6 88 11-9	lansstyrelsen@m.lst.se	www.m.lst.se
291 86 Kristianstad	Ö Boulevarden 62 A	044-25 20 00 vx	044-25 22 55	5050-3739		

Syftet med reservatet

Syftet med reservatet är att

- bevara och utveckla de växtsamhällen som är kopplade till markanvändningen äng
- bevara och gynna hotade ved- och trädlevande lavar och andra organismer genom att trygga tillgången på grova träd, framför allt ek, samt död ved
- samt att i övrigt bevara och utveckla en hög biologisk mångfald genom att bibehålla områdets karaktär av småskaligt landskap med äng, betesmark, hagmark/lövskog och ädellövsskog
- rekonstruera en stubbskottäng, som skall utgöra ett exempel på en markanvändningsform typisk för Skånes risbygder innan de stora skiftesreformerna
- fungera som ett närströvsområde för Lyby och Osbyholm

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning såsom radiomast eller vindkraftverk eller att utföra till- eller påbyggnad,
2. vidtaga åtgärder som förändrar områdets topografi och ytförhållanden eller landskapets allmänna karaktär såsom att plöja, gräva, schakta, fylla ut, dämma, invalla eller bedriva husbehovstäkt,
3. omföra hag- eller ängsmark till åker, kultiverad betesmark eller skogsmark,
4. plantera eller så buskar och träd eller för området främmande växter,
5. avverka buskar och träd,
6. tillföra gödsel eller andra gödselmedel, jordförbättringsmedel eller kemiska bekämpningsmedel,
7. tillskottsutfodra betesdjur i området med undantag för övergångsutfodring vid betespåsläpp och installning under högst 14 dagar. Tillskottsutfodringen får då endast ske vid vägen i den östra delen av betesmarken,

8. hålla betesdjur, dock får nötkreatur, hästar eller får hållas under tiden 1 april – 30 november,
9. avmaska betesdjur på betesmarken eller släppa avmaskade djur på bete tidigare än 14 dagar efter avmaskning,
10. uppföra stängsel eller andra hägnader annat än för jordbrukets behov,
11. dra fram luft- eller markledning,

Vidare är det förbjuder att utan länsstyrelsens tillstånd:

12. utföra dikesrensning.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom reservatet

1. röjning, gallring och avverkning av träd och buskar samt behandling av gräsvegetation (tuvtåtel, starr m.m.) inom befintlig eller blivande betes- och slåttermark, såsom närmare anges i fastställd skötselplan,
2. skötsel av betesmarker innefattande årlig betesdrift, uppsättning och underhåll av stängsel så som närmare anges i fastställd skötselplan,
3. skötsel av slåttermark och stubbskottäng innefattande fagning och slåtter, borttagning av höet, efterbete samt avverkning,
4. utmärkning av och upplysning om reservatet,
5. uppföljning av områdets skötsel och miljöövervakning.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. ta bort, täcka över, borra, mejsla, måla eller på annat sätt skada block, stenmurar, levande eller döda träd, buskar och stubbar,
2. plocka eller gräva upp kärlväxter, mossor eller lavar,
3. göra upp eld,
4. framföra cykel eller motordrivet fordon,

5. beträda ängen och stubbskottängen under tiden 1 april till och med att slåttern är avslutad, med undantag av markerade stigar,
6. medföra ej kopplad hund eller annat husdjur,
7. rida,
8. parkera annat än på för ändamålet anvisad parkeringsplats,
9. tälta eller ställa upp campingbil, husvagn eller motsvarande,
10. på störande sätt använda radio, bandspelare, CD-spelare, musikinstrument eller annan ljudanläggning,
11. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch, snitsel eller därmed jämförlig anordning - informations- och reservatsskyltar samt gränsmärken undantagna.

Föreskrifterna under A och C skall inte utgöra hinder för åtgärder i samband med skötsel av området samt anordnande av information i enlighet med av Länsstyrelsen fastställd skötselplan eller för drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintliga ledningar tillhörande kommun, el- och teledistributör. Inför åtgärder avseende kraftledningen skall samråd ske med länsstyrelsen. Vid akuta reparationsbehov får anmälan ske i efterhand. Föreskriften C6 gäller ej vid kreatursvallning eller jaktutövning.

Länsstyrelsen erinrar om att det enligt 7 kap 7 § MB kan meddelas dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl.

Beskrivning av området

Askebacken med Lyby stubbskottäng ligger väster om Hörby mitt emellan Lyby och Osbyholm, i nordslutningen ned mot Östra Ringsjön. Området domineras av två olika naturtyper: ädellövskog och halvöppen-öppen gräsmark.

Den halvöppna/öppna gräsmarken består dels av en örtrik äng med flera hävdgynnade arter, dels en trivial betesmark på en före detta åker. I betesmarken ingår även ett par träddungar som betas. I ängen finns en mosaik av olika växtsamhällen. Här finns *högörtgräsmark* och *en torrare och en fuktigare variant av tuvtåtelgräsmark* med inslag av *örtrik fuktgräsmark*. Ängen är bitvis rik på smörbollar och den rödlistade kärnävan. Även skogsnycklar är vanliga. Andra intressanta arter är de slåttergynnade arterna ängsskära, kåltistel och gökblomster

samt de hävdgynnade arterna stor blåkllocka, rödklint, ängsvädd, smultron, slankstarr och jordtistel. Även en kvävegynnad art som hundäxing är vanlig. I området finns det dessutom en hel del buskar framför allt hagtorn.

Vegetationen i betesmarken är starkt kulturpåverkad och domineras av *engelskt rajgräs-ängssvingel-kamäxing-typ*, som övergår i en artfattig *rödvengräsmark*. I en svacka med framsipprande grundvatten finns en rikkärrartad vegetation. Här växer de rödlistade arterna trubbtåg och blåtåg. Under vintern 2000/01 har en stor våtmark/damm anlagts i betesmarken genom uppdämning och omläggning av ett dike.

Ädellövsskogen består av alm, avenbok, bok, ek, lind, lönn och framför allt ask. Tre olika vegetationstyper kan urskiljas; *askdominerad almskog*, *blandlövskog av örtrik typ* och *aspskog*. Fältskiktet är likartat i hela skogen men varierar något med beskuggning och fuktighet. Skogsbingel dominerar totalt i stora delar av skogen. Övriga arter är typiska lund- och skogsarter som lungört, kirskål, hässleklocka, nässelklocka, skogsstarr, humleblomster, nejlikrot, pipdån, gulsippa, blåsippa, vitsippa, ängsruta, ormbär, storrams, rödblåra, träjon, majbräken, långsvingel och lundslok. Två orkidéer, Sankt Pers nycklar och nattviol sp, växer också här. Skogen vid kraftledningsgatan är något glesare på grund av att den har betats på senare tid. Skogen, som har lång trädkontinuitet (dokumenterat åtminstone de senaste 200 åren), hyser idag flera hotade lavar med krav på gamla träd, framför allt grova ekar, eller död ved. Bland annat har liten sönderfallslav, puderfläck, sydlig blekspik som alla är sårbara arter (VU) påträffats.

Delar av skogen är historiskt sett mycket intressant på grund av att den har varit en troligen sk stubbskottäng med lågskog av träd och buskar och med högskog av ek, ett markslag som var typiskt för Skånes risbygder innan de stora skiftesreformerna på 1800-talet.

År 2000 betades den öppna östra biten, inklusive träddungarna med ett 20-tal nötkreatur. Ängen under kraftledningen var ohävdad och bitvis mycket buskrik. Övrig mark, som är skog, var lämnad till friutveckling.

Djurlivet är inte närmare dokumenterat. Det har dock noterats häckande fiskgjuse i området så sent som 1997, dessutom finns glada och ornmvråk frekvent i området. Genom tillgången på död ved, stubbar och flera äldre grova träd i området finns förutsättningar för ett rikt fågel- och insektsliv.

Ärendets handläggning

Naturvårdsverket förvärvade 1997 fastigheten Lyby 25:1 för naturvårdsändamål. Hörby kommun förvärvade 2000 jordbruksfastigheten, Lyby 8:1, med villkor att de mest värdefulla delarna av fastigheten avsattes som

naturreservat. Länsstyrelsen har i samråd med kommunen därefter tagit initiativ till reservatsbildningen.

Markägare och övriga kända sakägare har förelagts att inkomma med erinringar mot förslaget.

Vägverket accepterade inte placeringen av den förslagna parkeringsplatsen. I samråd med vägverket har länsstyrelsen istället lokaliserat parkeringsplatsen i reservatets sydvästra hörn. Som tillfartsväg kommer en samfärdig väg att utnyttjas. Ärende har varit på remiss till Ormaröds vägsamfällighetsföreningen, som inte hade någon erinran till det nya förslaget.

Naturskyddsföreningen i Skåne svarade genom lokalföreningen i Hörby, som var positiva till att bilda ett reservat i området, men önskade att jaktförbud införas.

Naturvårdsverket, Sveriges Geologiska Undersökningar, Skogsvårdsstyrelsen och Hörby kommun har tillstyrkt förslaget.

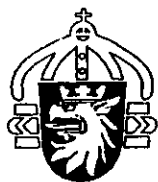
Skäl för beslut

Askebacken med Lyby stubbskottäng består av ett småskaligt variationsrikt landskap med bl.a. ädellövskog, äng, rikkärr, lövskog/hagmark samt en nyanlagd våtmark/damm. Den stora variationen av olika biotoper bidrar till förutsättningar till en hög biologisk mångfald i området. Ädellövskogen i områdets västra del har lång trädkontinuitet, vilket skapat förutsättningar för flera rödlistade lavar.

Områdets är av kulturhistoriskt värde genom att delar av området varit en sk stubbskottäng med lågskog av olika träd- och buskarter, samt högskog av huvudsakligen ek, sk vångskog - ett markslag som var mycket vanlig på inägorna i Skånes risbygder innan skiftena, men som idag helt försvunnit. Numera är dock denna stubbskottäng kraftigt igenväxt, men spår av flerstammiga träd kan ses, vidare finns ett antal grova vidkroniga träd. Genom att rekonstruera delar av denna ängsmarkstyp kan en historisk markanvändningsform demonstreras samtidigt som områdets variation ökas ytterligare.

Det föreslagna reservatet är vackert beläget på en nordsluttning ned mot Ö. Ringsjön och närheten till både Osbyholm och Lyby gör det attraktivt som ett strövområde.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt för att skydda, återställa eller nyskapa

värdefulla naturmiljö för skyddsvärda arter bör det angivna området avsättas som naturreservat.

Länsstyrelsen gör den bedömningen att ordningsföreskrifterna inom naturreservatet är av så begränsad omfattning att det inte innebär något allvarligt försvårande av områdets utnyttjande i enlighet med vad som annars gäller enligt allemansrätten.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. skall en skötselplan ingå i varje beslut om bildade av ett naturreservat. Skötselplanen fastställs av Länsstyrelsen i särskilt beslut denna dag.

Förvaltning

Länsstyrelsen är förvaltare i naturvårdshänseende av naturreservatet och skall fortlöpande samråda med markägare, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, miljödepartementet, se bilaga 2.

I den slutliga handläggningen av detta ärende deltog landshövding Bengt Holgersson, beslutande, naturvårdsdirektör Elisabeth Hellmo, Johan Helgesson, planfunktionen, Elsa von Poehl, rättsfunktionen och Gudrun Berlin, miljöenheten, föredragande.

Bengt Holgersson

Gudrun Berlin

BILAGOR

1. Karta med reservatets avgränsning
2. Hur man överklagar

Naturreseptatet Askebacken med Lyby stubbekottäng, Hörby kommun

Beslut den 30 maj 2002

--- gräns för naturreseptat

